

ความสามารถในการทำกำไรจากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
กรณีศึกษาไร่อุทัย ตำบลแม่จะรา อำเภอมะเณร จังหวัดตาก
Profitability of the Maize growing: Case study of Rai Uthai
Tumbon Maecharao Amphoe Maelamad Tak Province

ยุพิน มีใจเจริญ¹ สรินยา สุภัทรานนท์²

Yuphin Meechaicharoen Sarinya Suphatranon

Received: 5 February 2020; Revised: 3 March 2020; Accepted: 8 March 2020

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการทำกำไรของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ กรณีศึกษาไร่อุทัย ตำบลแม่จะรา อำเภอมะเณร จังหวัดตาก รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก ทำการเก็บข้อมูล 1 ปี (1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2561) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินประกอบด้วย กำไร (ขาดทุน) อัตรากำไรสุทธิต่อยอดขาย อัตรากำไรสุทธิต่อเงินลงทุน และระยะเวลาคืนทุน พบว่าเกษตรกรมีประสบการณ์ในการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มากกว่า 20 ปี โดยใช้ที่ดินของตนเองจำนวน 50 ไร่ เงินทุนส่วนใหญ่เป็นเงินทุนส่วนตัวร้อยละ 95 และมาจากการกู้ยืมกองทุนหมู่บ้านร้อยละ 5 สรุปผลการดำเนินงานในรอบระยะเวลา 1 ปี ได้ผลผลิตเฉลี่ย 900 กิโลกรัมต่อไร่ มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 2,191 บาทต่อไร่ มีรายได้จากการจำหน่ายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เฉลี่ย 7,570 บาทต่อไร่ จึงทำให้มีกำไรสุทธิเท่ากับ 5,379 บาทต่อไร่ อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร พบว่า อัตรากำไรสุทธิต่อยอดขายคิดเป็นร้อยละ 71.06 อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุนคิดเป็นร้อยละ 245.50 และมีระยะเวลาคืนทุนประมาณ 5 เดือน ดังนั้นเกษตรกรที่มีที่ดินเป็นของตนเองและมีความสนใจในการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จะเป็นอีกทางเลือกในการสร้างความสามารถในการทำกำไรได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังอาจต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่นประกอบด้วยเช่น ประสิทธิภาพภูมิอากาศ และนโยบายระดับประเทศ

คำสำคัญ : ต้นทุน, ความสามารถในการทำกำไร , การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาตาก email: kumpa_pun@hotmail.com

² อาจารย์ประจำสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาตาก email: kaisirinya@hotmail.com

Abstract

This research aims to study the profitability of maize growing of farmer's case study of Rai Uthai Trumbo Maecharao Amphoe Maelamad Tak Province. Data were collected using questionnaires and interviews. Data collection period is 1 year. (1 January - 31 December 2018) All data were collected and analyzed with several descriptive statistics, such as frequency, percentage and financial ratio. Financial ratio analysis consists of profit (loss), profit margin on sales, return on investment and payback period. This research found that farmers have more than 20 years of experience in maize growing and have 50 rai of their own land. Most farmers have 95 percent of private capital and comes from a 5% village fund loan. The results of operations for a period of 1 year yield of 900 kg per rai with average production cost of 2.191 baht per rai and with average revenue of 7,570 baht per rai, as well as with average net profit of 5.379 baht per rai. So, the return net profit margin was 71.06 percent and return on investment was 245.50 percent. The payback period of approximately 5 months. Therefore, farmers having their own land earn and is interested in growing maize are an alternative way to create good profitability. In addition, farmers must consider other factors including climate experience and national policy.

Keywords: Cost, Profitability, Maize growing

บทนำ

ประเทศไทยมีการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญที่ต่ออุตสาหกรรมอาหารสัตว์ โดยผลผลิต ข้าวโพดประมาณร้อยละ 94 ใช้ในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ นอกจากนี้ประเทศไทยมีจุดแข็งในด้านงานวิจัย การพัฒนาพันธุ์ และเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ รวมถึงยังมีเทคโนโลยีในการผลิต อาหารสัตว์ที่ดีที่สุดในโลกประเทศหนึ่งรวมทั้งมีการส่งออกอาหารสัตว์เพิ่มขึ้น แต่จะมีความเสี่ยงในด้านปริมาณ และราคาของผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศ จึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมให้มีการผลิตในประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อช่วยสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงของวัตถุดิบ (สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร, 2559) เนื่องจาก ผลผลิตได้น้อยลงจึงมีการนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในปี 2559 ความต้องการใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของประเทศไทยมี ประมาณ 5.85 ล้านตัน เพิ่มจากปี 2558 5.72 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 2.27 เนื่องจากภาคอุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นส่งผล

ให้ความต้องการใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เพื่อเป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์เพิ่มขึ้น (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2560) ปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่นิยมปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พันธุ์ลูกผสมที่มีลักษณะทางการเกษตรสม่ำเสมอ ได้แก่ ขนาดของฝัก ความสูงของฝัก ความสูงของต้น อายุวันออกไหม การเก็บเกี่ยวให้ผลผลิตและคุณภาพสูงกว่าพันธุ์ผสมเปิด สำหรับเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พันธุ์ลูกผสมที่จำหน่ายตามร้านค้าที่ให้ผลผลิตสูงจะมีอายุเก็บเกี่ยวประมาณ 100-120 วัน พันธุ์เหล่านั้นจึงเป็นที่ต้องการของตลาดแต่มีข้อเสียคือ ไม่สามารถเก็บเมล็ดไว้ปลูกในครั้งต่อไปได้ พื้นที่การเพาะปลูกจึงกระจายอยู่ทั่วประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดเลย จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดน่าน จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดตาก เป็นต้น ต้นทุนในการปลูกข้าวโพดในแต่ละปีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยต่อปีร้อยละ 13.91 และร้อยละ 13.68 ตามลำดับ (สมิทร วิสัยพรและคณะ, 2560) นอกจากนี้ความต้องการใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตามการขยายตัวของปศุสัตว์เฉลี่ยร้อยละ 3.55 ต่อปี แต่มีผลผลิตเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1.50 ต่อปีเท่านั้น

จังหวัดตากมีพื้นที่ปลูกข้าวโพดเป็นอันดับ 4 ของประเทศจึงได้คัดเลือกเป็นพื้นที่นำร่อง ตามแนวนโยบายของรัฐบาลประกอบกับปัญหาการผลิตข้าวโพดในประเทศไทยที่กล่าวมา กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้เล็งเห็นว่าข้าวโพดเป็นพืชเศรษฐกิจของไทยที่จำเป็นต้องเร่งดำเนินการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการผลิตและการตลาดแบบครบวงจรเพื่อให้สามารถแข่งขันกับประเทศในระดับอาเซียนในอนาคตได้ จึงมีแนวคิดในการปรับโครงสร้างการผลิตโดยมีการสนับสนุนให้สมาชิกสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พันธุ์ “พันธุ์นครสวรรค์ 3” ที่สหกรณ์ผลิตโดยมีความต้านทานโรค น้ำค้าง รา สนิม และให้ผลผลิตต่อไร่สูง สามารถรวบรวมผลผลิตข้าวโพดจากสมาชิกและเครือข่ายเพิ่มขึ้นได้ไม่น้อยกว่า 25,000 ตันต่อปี ในพื้นที่สหกรณ์แม่สอดและเครือข่ายพื้นที่ข้างเคียง (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2560)

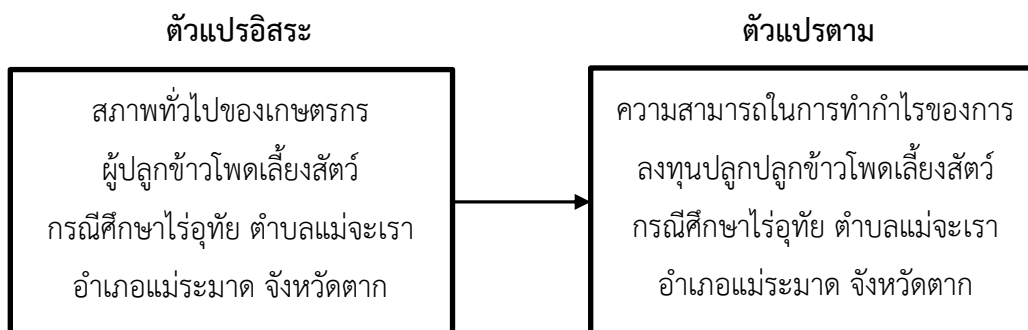
จากความสำคัญข้างต้นจึงทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะวิเคราะห์ถึงความสามารถในการทำกำไรจากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ กรณีศึกษาไร่อุทัย ตำบลแม่จะรา อำเภอมะเข่มาด จังหวัดตาก สาเหตุที่เลือกกลุ่มตัวอย่างนี้เพราะไร่อุทัยมีความพร้อมในการให้ข้อมูลและมีประสบการณ์ในด้านการทำเกษตรโดยเฉพาะเรื่องการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และเป็นที่ยอมรับในพื้นที่ของกลุ่มสมาชิกและเครือข่ายทางการเกษตร เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำผลการวิจัยที่ได้เป็นแบบอย่างให้กับเกษตรกรผู้ที่ต้องการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ทำให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาองค์ความรู้ที่มีเพื่อให้อำเภอแม่จะราสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนตามแบบอย่างเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ กรณีศึกษาไร่อุทัย ตำบลแม่จะรา อำเภอมะเข่มาด จังหวัดตาก

2. เพื่อศึกษาความสามารถในการทำกำไรของการลงทุนปลูกปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
กรณีศึกษาไร่อุทัย ตำบลแม่จะรา อำเภอมะเระมาต จังหวัดตาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาความสามารถในการทำกำไรของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
กรณีศึกษาไร่อุทัย ตำบลแม่จะรา อำเภอมะเระมาต จังหวัดตาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม เรื่อง ความสามารถ
ในการทำกำไรของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์กรณีศึกษาไร่อุทัย ตำบลแม่จะรา อำเภอมะ
เระมาต จังหวัดตาก แบบสอบถามประกอบด้วยข้อมูล 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของเกษตรกรผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการทำกำไรของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพ
ดเลี้ยงสัตว์

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล
เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ทำการวิเคราะห์รวบรวมข้อมูลและบรรยาย
สรุปด้วยค่าเฉลี่ยร้อยละ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่
รวบรวมได้จากแบบสอบถาม และนำมาถ่วงเฉลี่ยในส่วนของต้นทุนและผลตอบแทนเพื่อทำการ

คำนวณหาเงินลงทุน อัตราผลตอบแทนจากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ต่อ 50 ไร่ต่อปี ได้แก่ อัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทน อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน และระยะเวลาการคืนทุน

ผลการวิจัย

1. สภาพทั่วไปของเกษตรกรผู้ตอบแบบสอบถาม

ไร่อุทัยมีเจ้าของไร่คือ นายอุทัย ดอยแก้วขาว ที่ทำการตั้งอยู่บ้านเลขที่ 210 หมู่ 4 ตำบลแม่จะเรอ อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก เป็นเกษตรกรที่ทำการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เพื่อจำหน่าย นอกจากนี้ยังมีการปลูกกาแฟ พืชผักสวนครัวในพื้นที่ว่างระหว่างรอฤดูกาลปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เกษตรกรใช้ที่ดินในการปลูกข้าวโพดเป็นของตนเองจำนวน 50 ไร่ และมีประสบการณ์ในการปลูกข้าวโพดมากกว่า 20 ปี จึงมีความชำนาญในการปลูกข้าวโพดเป็นอย่างดี โดยเงินทุนส่วนใหญ่เป็นเงินทุนส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ 95 และร้อยละ 5 มาจากการกู้ยืมเงินกองทุนประจำหมู่บ้าน ข้อมูลเพิ่มเติมอื่นๆ มีดังนี้

1. เงินลงทุนครั้งแรกเป็นการลงทุนในการปรับปรุงพื้นที่ ในการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
2. การปลูกครั้งแรกจะใช้เวลาประมาณ 4 เดือนในการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ตารางที่ 1 เงินลงทุนเฉลี่ยครั้งแรกก่อนสร้างรายได้ประมาณ 1 ปี (ต่อ 50 ไร่ต่อปี)

ต้นทุนการผลิต	การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต	การคำนวณต้นทุนการผลิต	
วัตถุดิบทางตรง	1.พันธุ์ข้าวโพด	1.พันธุ์ข้าวโพดที่ปลูกทั้งหมด 50ไร่ (1 ไร่ เท่ากับ 3.5 กิโลกรัม) = 175 กิโลกรัม × กิโลกรัมละ 144 บาท	25,200 บาท
รวมวัตถุดิบทางตรงเป็นเงิน			25,200 บาท
ค่าแรงงานทางตรง	1. ค่าจ้างคนงานใส่ปุ๋ย	1. ค่าจ้างคนใส่ปุ๋ยทั้งหมด 50ไร่ @ 100 บาท	5,000 บาท
	2. ค่าจ้างคนเก็บผลผลิต	2. ค่าจ้างคนเก็บผลผลิตทั้งหมด 50 ไร่ @ 150 บาท	7,500 บาท 7,500 บาท
	3. ค่าแรงงานตนเอง	3. ค่าแรงตนเองทั้งหมด 50ไร่ @ 150 บาท	
รวมค่าแรงงานทางตรงเป็นเงิน			20,000 บาท

ต้นทุนการผลิต	การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต	การคำนวณต้นทุนการผลิต	
ค่าใช้จ่ายในการผลิต	1. ค่าจ้างรถไถผาน	1. ค่าจ้างรถไถผาน 50 ไร่ @ 220 บาท	11,000 บาท
	2. ค่าจ้างรถปลูกข้าวโพด	2. ค่าจ้างรถปลูก 50 ไร่ @ 200 บาท	10,000 บาท
	3. ค่าจ้างพ่นยาวัชพืช	3. ค่าจ้างพ่นยา 50 ไร่ @ 100 บาท	5,000 บาท
	4. ค่ายาจับใบ	4. ค่ายาจับใบ 50 ไร่ @ 5.60 บาท	280 บาท
	5. ค่ายาเชื้อรา	5. ค่ายาเชื้อรา 50 ไร่ @ 10.40 บาท	520 บาท
	6. ค่าจ้างรถลาก	6. ค่าจ้างรถลากผลผลิต 50 ไร่ @ 100 บาท	5,000 บาท
	7. ค่ายาปราบวัชพืช	7. ค่ายาปราบวัชพืช 50 ไร่ @ 130 บาท	6,500 บาท
	8. ค่ายากุมวัชพืช	8. ค่ายากุมวัชพืช 50 ไร่ @ 125 บาท	6,250 บาท
	9. ค่าปุ๋ยเคมี	9. ค่าปุ๋ยเคมี 50 ไร่ @ 396 บาท	19,800 บาท
รวมค่าใช้จ่ายการผลิตเป็นเงิน			64,350
รวมต้นทุนการผลิตสินค้า			109,550
คำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์ (ต่อไร่) = ต้นทุนรวม (บาท) / จำนวนไร่ที่ปลูกมันสำปะหลัง = 109,550 / 50ไร่ = 2,191 บาทต่อไร่			
ต้นทุนผลิตภัณฑ์ต่อไร่ประมาณเท่ากับ 2,191 บาท			

จากตารางที่ 1 แสดงถึงเงินลงทุนเฉลี่ยในระยะเวลา 1 ปี จึงจะสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรพบว่าต้องใช้เงินลงทุนในการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในปีแรก จำนวน 109,550 บาท คิดเป็น 2,191 บาทต่อไร่

ตารางที่ 2 รายได้จากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ต่อ 50 ไร่ ต่อปี)

เดือน	จำนวนเงิน (บาท)
มกราคม – มีนาคม	-
เมษายน – กรกฎาคม (เตรียมดินปลูกและรอผล)	-
สิงหาคม (เดือนที่เก็บเกี่ยวและขาย)	378,500.00
กันยายน – ธันวาคม	-
รายได้ต่อไร่ต่อปี (บาท)	378,500.00

จากตารางที่ 2 พบว่า เกษตรกรมีรายได้ต่อปี เป็นเงิน 378,500 บาท คิดเป็น 7,570 บาทต่อไร่

ตารางที่ 3 แสดงกำไร (ขาดทุน) จากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ต่อ 50 ไร่ต่อปี)

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
รายได้จากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	378,500.00
หัก ค่าใช้จ่าย	109,550.00
กำไรสุทธิ	268,950.00

จากตารางที่ 3 พบว่าการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีกำไรสุทธิต่อปี จำนวน 268,950 บาท คิดเป็น 5.379 บาทต่อไร่

ตารางที่ 4 แสดงการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนจากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ต่อ 50 ไร่ต่อปี)

อัตราส่วน	แทนค่าในสูตร	ผลการคำนวณ
1. อัตรากำไรสุทธิต่อยอดขาย (กำไรสุทธิ / รายได้) $\times 100$	$(268,950 / 378,500) \times 100$	71.06%
2. อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (ROI) (กำไรสุทธิ / เงินลงทุน) $\times 100$	$(268,950 / 109,550) \times 100$	245.50%

จากตารางที่ 4 พบว่า อัตรากำไรสุทธิต่อยอดขายประมาณ 71.06% และมีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (ROI) ประมาณ 245.50%

ตารางที่ 5 แสดงการคำนวณหาระยะเวลาคืนทุน

สูตร	แทนค่าในสูตร	ผลการคำนวณ
ระยะเวลาคืนทุน (เงินลงทุน/กำไรสุทธิ)	$109,550 / 268,950$	0.41

จากตารางที่ 5 พบว่าใช้เวลาประมาณ 5 เดือน จะได้รับคืนเงินลงทุน

สรุปและอภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยข้างต้นพบว่า การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์กรณีไร่อุทัย ในพื้นที่จำนวน 50 ไร่ ได้ผลผลิตทั้งสิ้น 45,000 กิโลกรัม (45 ตัน) มีต้นทุนการผลิตทั้งสิ้นประมาณ 109,550 บาท สามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรประมาณ 378,500 บาทต่อปี ทำให้มีกำไรสุทธิเท่ากับ 268,950 บาทต่อปี โดยการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จะใช้เวลาประมาณ 4 เดือน ด้านความสามารถในการทำ

กำไร พบว่า อัตรากำไรสุทธิต่อยอดขาย เท่ากับ 71.06% อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน (ROI) เท่ากับ 245.50% และมีวัฏระยะเวลาคืนทุนจากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ประมาณ 5 เดือน เกษตรกรจะได้คืนเงินลงทุนที่จ่ายไป จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีความสามารถในการทำกำไรที่ดีมาก และมีระยะเวลาการคืนทุนเร็วมาก สอดคล้องกับ อัจฉราภรณ์ ชัยนันทนาพร, 2557 และ อัศนีย์ เครือดวงคำ, 2557 ที่พบว่า เกษตรกรมีความสามารถจำหน่ายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ได้ปริมาณมาก มีกำไรสุทธิและผลตอบแทนสูงขึ้นด้วยนอกจากนี้ยังมีความสามารถในการผลิตข้าวโพดเลี้ยงเพื่อทดแทนการนำเข้าให้สูงขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความสามารถในการทำกำไรของการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในตำบลแม่จะรา อำเภอมะเข่ จังหวัดตากผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างไร้อุทัย มีที่ดินเป็นของตนเองและมีประสบการณ์ในด้านการเกษตร โดยเฉพาะการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นอย่างดี หากเกษตรกรรายใดที่สนใจทำการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่นประกอบด้วย เช่น แหล่งเงินทุน ที่ดิน ประสบการณ์ทางการเกษตร เป็นต้น
2. เนื่องจากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์นั้นมียุทธศาสตร์การดำเนินการตั้งแต่เตรียมพื้นดินและปลูกประมาณ 4 เดือน ดังนั้นเกษตรกรควรหาแนวทางในการทำเกษตรด้านอื่นหรือใช้พื้นที่ว่างให้เกิดประโยชน์เพื่อเกิดการพัฒนาดินและสร้างรายได้เพิ่มให้กับกิจการแต่ต้องดูความเหมาะสมของผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับพื้นที่ว่างเปล่าด้วย เช่น การปลูกพืชบางชนิดอาจมีผลเสียกับดิน หรือมีระยะเวลาในการเก็บเกี่ยวยาวนานกว่าช่วงเวลาว่างเปล่าได้
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมและสนับสนุน เช่น ให้ความรู้ความเข้าใจให้กับเกษตรกรจากการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมักแทนการใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อลดต้นทุนการผลิตเนื่องจากประมาณร้อยละ 30 ของต้นทุนการผลิตเกิดจากปุ๋ยเคมี ยาคุมวัชพืช นอกจากนี้ยังเป็นการป้องกันความปลอดภัยให้กับตัวเกษตรกรอีกด้วย
4. รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุนด้านเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในราคาที่ต่ำเพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตและขายผลผลิตได้ในราคาดีขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2560). คู่มือนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรข้าวโพดเลี้ยงสัตว์. กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตรกรมส่งเสริมการเกษตร.
- ชุติมา คชวัฒน์, และคณะ. (2557). การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการใช้ปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีการผลิต ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในสภาพแห้งแล้ง. สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน 50 ถ.พหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. 1-21.
- นุชจรี พิเชฐกุล. (2553). การรายงานการเงินและการวิเคราะห์งบการเงิน. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- มนวิกา ผดุงสิทธิ์. (2561). การบัญชีต้นทุน. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ลำไย มากเจริญ. (2551). การบัญชีเพื่อการจัดการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัท ทริปเพิล เอ็ดดูเคชั่น จำกัด.
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. (2550). การบัญชีต้นทุน 2. กรุงเทพฯ: บริษัท สำนักพิมพ์ท็อปจำกัด.
- สุมิตร วิลัยพร. (2018). ทดสอบการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พันธุ์นครสวรรค์ 3 ในจังหวัดน่านและจังหวัดเชียงใหม่. Thai Agricultural Research Journal, 36(2), 163-172.
- สำนักงานเกษตรจังหวัดตาก, (2560). ข้อมูลพื้นฐานเกษตรจังหวัดตาก ปี 2560. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2560. จาก <http://www.tak.doae.go.th>
- หนึ่งฤทัย ศรีธรรมาภรณ์, และคณะ. (2060). การประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมทนทานแล้ง พันธุ์นครสวรรค์ 3. Thai Agricultural Research Journal, 35(3), 296-309.
- อัจฉราภรณ์ ชัยนันทนาพร. (2014). ต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกรในอำเภอ พัวัว จังหวัดเชียงใหม่. Payap University Journal, 24(2), 247-264.
- อัศนีย์ เครือดวงคำ. (2557) ความสามารถในการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของประเทศไทยเพื่อทดแทนการนำเข้า. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.